

Брюксел, 11 февруари 2019 г.
(OR. en)

Междуинституционално досие:
2017/0294(COD)

5874/1/19
REV 1

ENER 43
COEST 21
CODEC 239

БЕЛЕЖКА

От:	Генералния секретариат на Съвета
До:	Делегациите
№ док. Ком.:	14204/17
Относно:	Предложение за директива на Европейския парламент и на Съвета за изменение на Директива 2009/73/ЕО относно общите правила за вътрешния пазар на природен газ – Мандат за преговори с Европейския парламент

Приложено на делегациите се изпраща мандатът за водене на преговори по посоченото по-горе досие, договорен в Корепер на 8 февруари 2019 г.

Добавеният от Корепер текст е обозначен с получер шрифт и подчертаване, а заличеният – с квадратни скоби [...]. Всички предходни допълнения са обозначени с получер шрифт, а предходните заличавания – с квадратни скоби и получер шрифт [].

2017/0294 (COD)

Предложение за

ДИРЕКТИВА НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА

за изменение на Директива 2009/73/ЕО относно общите правила за вътрешния пазар на природен газ

(текст от значение за ЕИП)

ЕВРОПЕЙСКИЯТ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взеха предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 194, параграф 2 от него,

като взеха предвид предложението на Европейската комисия,

след предаване на проекта на законодателния акт на националните парламенти,

като взеха предвид становището на Европейския икономически и социален комитет¹,

като взеха предвид становището на Комитета на регионите²,

в съответствие с обикновената законодателна процедура,

като имат предвид, че:

- (1) Вътрешният пазар на природен газ, който постепенно се изгражда в целия Съюз от 1999 г. насам, е предназначен да осигурява действителен избор за всички потребители в ЕС, независимо дали са граждани, или предприятия, на нови търговски възможности **и справедливи условия на конкуренция**, конкурентни цени, ефективни инвестиционни сигнали и по-високи стандарти на обслужване и да допринася за сигурността на доставките и за устойчиво развитие.

¹ ОВ С , , стр. .

² ОВ С , , стр. .

- (2) Директива 2003/55/ЕО на Европейския парламент и на Съвета³ и Директива 2009/73/ЕО на Европейския парламент и на Съвета⁴ допринесоха значително за създаването на вътрешния пазар на природен газ.
- (3) Предназначението на настоящата директива е да се преодолеят [] препятствията пред завършването на вътрешния пазар на природен газ, дължащи се на неприлагането на пазарните разпоредби на Съюза по отношение на [] **газопреносните линии** до и от трети държави. С въведените с настоящата директива изменения ще се гарантира, че разпоредбите, които се прилагат по отношение на [] **газопреносните линии**, свързващи две или повече държави членки, се прилагат и по отношение на [] **газопреносните линии** до и от трети държави в рамките на Съюза. Така ще се осигури последователност на нормативната уредба в Съюза, като същевременно се избягват нарушаването на конкуренцията на вътрешния енергиен пазар в Съюза и **отрицателните последици за сигурността на доставките**. Освен това с настоящата директива ще се повиши прозрачността и ще се установи правна сигурност по отношение на приложимия правен режим за участниците на пазара, особено за инвеститорите в инфраструктура за природен газ и ползващите мрежите [].

³ Директива 2003/55/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 26 юни 2003 г. относно общите правила за вътрешния пазар на природен газ (ОВ L 176, 15.7.2003 г., стр. 57).

⁴ Директива 2009/73/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 13 юли 2009 г. относно общите правила за вътрешния пазар на природен газ и за отмяна на Директива 2003/55/ЕО (ОВ L 211, 14.8.2009 г., стр. 94).

(4) За да бъде отчетена досегашната липса на конкретни разпоредби на Съюза, приложими за ☐ **газопреносните линии** от и до трети държави, държавите членки следва да имат право да предоставят дерогации от определени разпоредби на Директива 2009/73/ЕО за онези ☐ **газопреносни линии**, които са завършени към датата на влизане в сила на настоящата директива. Датата за прилагане на моделите за отделяне, различни от моделите за отделяне на собствеността, следва да бъде променена за ☐ **газопреносните линии** до и от трети държави.

(4а) **Тръбопровод, свързващ проект за добив на нефт или газ в трета държава с преработвателно ☐ предприятие или ☐ краен брегови терминал в държава членка, следва да се счита за добивен тръбопровод.**

Тръбопровод, свързващ проект за добив на нефт или газ в държава членка с преработвателно предприятие или краен брегови терминал в трета държава, не следва да се разглежда като добивен тръбопровод за целите на настоящата директива, тъй като такива тръбопроводи вероятно няма да оказват голямо въздействие върху вътрешния енергиен пазар.

☐

(4б) **Операторите на преносни системи следва да могат да сключват ☐ технически споразумения с оператори на преносни системи или други субекти в трети държави по въпроси, свързани с експлоатацията и междусистемната свързаност на преносните системи, при условие че съдържанието на такова споразумение е съвместимо с ☐ правото на Съюза.**

(4в) *(изменено предишно съображение 5б)* **Техническите споразумения във връзка с експлоатацията на преносните линии между оператори на преносни системи или други субекти, следва да останат в сила, при условие че са в съответствие с правото на Съюза и съответните решения на националния регулаторен орган.**

(4г) **Когато съществуват такива технически споразумения, съгласно настоящата директива не се изисква сключването на международно споразумение между държава членка и трета държава или на споразумение между Съюза и тази трета държава във връзка с експлоатацията на въпросната преносна линия.**

(5) Приложимостта на Директива 2009/73/ЕО [] за [] газопреносните линии до и от трети държави остава ограничена до територията [] на държавите членки. [] Що се отнася до морските [] газопреносни линии, директивата следва да се прилага в териториалните [] води [] на държавата членка[...], където е разположена първата точка на междусистемно свързване с мрежата на държавите членки.

(5a) Съществуващите споразумения, сключени между държава членка и трета държава във връзка с експлоатацията на преносни линии, могат да останат в сила в съответствие с разпоредбите на настоящата директива.

(5б) [] По отношение на споразумения или части от [] споразумения [] с трети държави, които могат да засегнат общите правила на Съюза, [] следва да се въведе последователна и прозрачна процедура за даване на разрешение по искане на държава членка да измени, поднови, удължи, адаптира или сключи споразумение с трета държава във връзка с експлоатацията на преносна линия между държавата членка и трета държава. []

Тази процедура не следва да засяга съответните области на компетентност на Европейския съюз и държавите членки и следва да се прилага по отношение на съществуващите и новите споразумения.

[]

(5в) Когато е видно, че предметът на дадено споразумение попада отчасти в областта на компетентност на Европейския съюз и отчасти в тази на неговите държави членки, от първостепенно значение е да се осигури тясно сътрудничество между държавите членки и институциите на Съюза.

- (5г) Мрежовият кодекс относно правилата за оперативната съвместимост и обмяна на данни⁵, мрежовият кодекс относно механизмите за разпределяне на капацитет в газопреносни системи⁶, решението на Комисията относно условията за достъп до газопреносни мрежи за природен газ⁷, както и глави III, V, VI, член 28 и глава IX от Мрежовия кодекс относно хармонизираните структури на тарифите за пренос на газ⁸ се прилагат за входните точки от и изходните точки към трети държави след решение на съответния национален регулаторен орган, докато Мрежовият кодекс за балансирането на газопреносните мрежи⁹ се прилага изключително за зоните за балансиране в границите на Съюза.
- (6) Поради това Директива 2009/73/ЕО следва да бъде съответно изменена,

ПРИЕХА НАСТОЯЩАТА ДИРЕКТИВА:

⁵ Регламент на Комисията за установяване на мрежов кодекс относно правила за оперативната съвместимост и обмяна на данни (703/2015/ЕС)

⁶ Регламент (ЕС) 2017/459 на Комисията за установяване на Мрежов кодекс относно механизмите за разпределяне на капацитет в газопреносни системи и за отмяна на Регламент (ЕС) № 984/2013

⁷ Решение на Комисията относно условията за достъп до газопреносни мрежи за природен газ [2012/490/ЕС]

⁸ Регламент (ЕС) 2017/460 на Комисията от 16 март 2017 година за установяване на Мрежов кодекс относно хармонизирани структури на тарифите за пренос на газ

⁹ Регламент на Комисията за установяване на Мрежов кодекс за балансиране на газопреносните мрежи (312/2014/ЕС)

Член 1

Директива 2009/73/ЕО се изменя, както следва:

1. В член 2 точка 17 се заменя със следното:

„17. „междусистемен газопровод“ означава газопреносна линия, която пресича или следва границата между държави членки **за целите на свързването на националните преносни системи на тези държави, или газопреносна линия между държава членка[...] и трета държава [] до територията [...] на държавата членка или териториалните води на държавата членка []**“.

2. Член 9 се изменя както следва:

а) в параграф 8 първата алинея се заменя със следното:

„8. Държава членка може да реши да не прилага параграф 1 в следните случаи:

а) когато газопреносната система е принадлежала на вертикално интегрирано предприятие към 3 септември 2009 г.;

б) по отношение на [] частта от [] газопреносната система, свързваща държава членка с трета държава, между границата на тази държава членка [] и първата [] точка на междусистемно свързване с мрежата на [] тази държава членка, когато газопреносната система е принадлежала на вертикално интегрирано предприятие към [Служба за публикации: датата на приемане на настоящото предложение].“;

б) параграф 9 се заменя със следното:

„9. Когато има договорености, които осигуряват по-надеждно независимостта на оператора на газопреносната система от разпоредбите на глава IV, държава членка може да реши да не прилага параграф 1 в следните случаи:

а) когато газопреносната система е принадлежала на вертикално интегрирано предприятие към 3 септември 2009 г.;

б) по отношение на [] **частта от [] газопреносната система, свързваща държава членка с трета държава**, между границата на **тази държава членка []** и първата [] точка на междусистемно свързване с мрежата на [] **тази държава членка**, когато газопреносната система е принадлежала на вертикално интегрирано предприятие към [Служба за публикации: датата на приемане на настоящото предложение].“.

3. В член 14 параграф 1 се заменя със следното:

„1. Държавите членки могат да решат да не прилагат член 9, параграф 1 и да определят независим системен оператор по предложение на собственика на газопреносната система в следните случаи:

а) когато газопреносната система е принадлежала на вертикално интегрирано предприятие към 3 септември 2009 г.;

б) по отношение на [] **частта от [] газопреносната система, свързваща държава членка с трета държава**, между границата на **тази държава членка []** и първата [] точка на междусистемно свързване с мрежата на [] **тази държава членка**, когато газопреносната система е принадлежала на вертикално интегрирано предприятие към [Служба за публикации: датата на приемане на настоящото предложение].

Решението за определяне на независим системен оператор подлежи на одобрение от Комисията.“;

4. В член 34, параграф 4 се добавя следното трето изречение:

[]

„Когато добивната тръбопроводна мрежа е с произход от трета държава и се свързва с поне една държава членка, засегнатите държави членки се консултират помежду си, а държавата членка, в която е разположен първият входен пункт към мрежата на държавите членки, се консултира със [] съответната трета държава [] на произход на добивния тръбопровод, за да се гарантира, че по отношение на съответната мрежа разпоредбите на настоящата директива се прилагат последователно на територията на държавите членки.“.

[]

5. Член 36 се изменя както следва:

а) в параграф 3 се добавят следните две изречения:

„Когато въпросната инфраструктура е свързана с мрежата на Съюза под юрисдикцията на държава членка и започва или завършва в една (или повече) трети държави, националният регулаторен орган или по целесъобразност други компетентни органи се консултират със съответните органи на тези [] трети държави преди да вземат решение.

Когато органите на трета държава, потърсени за консултация, [] не отговорят на искането за консултация в разумен срок или в [] определения краен срок, съответният национален регулаторен орган може да вземе необходимото решение.“;

б) в параграф 4 във втората алинея се добавят следните изречения:

„Когато въпросната инфраструктура [] е преносна линия между държава членка и трета държава, преди да бъде взето решение националните регулаторни органи [] или по целесъобразност други компетентни органи на държавата членка[...], в която е разположена първата точка на междусистемно свързване с мрежата на държавите членки, може [] да се консултират със съответните органи на третите държави преди вземането на решение, за да се гарантира, че по отношение на съответната инфраструктура разпоредбите на настоящата директива се прилагат последователно на територията [...] на държавите членки, а където е приложимо – в териториалните води на държавата членка []. Когато органите на трета държава, потърсени за консултация, [] не отговорят на искането за консултация в разумен срок или в [] определения краен срок, съответният национален регулаторен орган може да вземе необходимото решение.“.

6. В член 41, параграф 1, буква в) се заменя със следното:

„в) да си сътрудничи по въпроси от трансграничен характер с регулаторния(те) орган(и) на съответните държави членки и с Агенцията.

[] За инфраструктура до и от трета държава регулаторният орган ина държавата членка, в която е разположена първата точка на междусистемно свързване с мрежата на държавите членки, може да си сътрудничи със съответните органи на третата държава, след като се консултира с регулаторните органи на други засегнати държави членки, за да се осигури по отношение на тази инфраструктура последователното прилагане на разпоредбите на настоящата директива на територията [...] на [...] държавите членки []“.

7. В член 42 се добавя следният параграф 6:

„6. Регулаторните органи или по целесъобразност други компетентни органи могат [] да се консултират и да си сътрудничат със съответните органи на трети държави във връзка с експлоатацията на газовата [] инфраструктура до и от трети държави, за да гарантира по отношение на съответната инфраструктура последователното прилагане на разпоредбите на настоящата директива на територията и в териториалните води на дадена държава членка []“.

8. Добавя се нов член 48a:

„Член 48a (нов)

Технически споразумения във връзка с експлоатацията на газопреносни линии
Настоящата директива не засяга правото на операторите на газопреносни системи или други икономически оператори да оставят в сила или да сключват технически споразумения по въпроси, свързани с експлоатацията на газопреносни линии между държава членка и трета държава, доколкото тези споразумения са съвместими с правото на Съюза и приложимите решения на националните регулаторни органи на съответните държави членки.“.

9. Вместо предложения в член 49 параграф 9 се създава нов член 49a, озаглавен:
Дерогации по отношение на газопреносни линии до и от трети държави []:

„Член 49a (нов)

Дерогации по отношение на газопреносни линии до и от трети държави

[] По отношение на газопреносни линии [] между държава членка и трета държава, [] завършени преди [Служба за публикации: датата на влизане в сила на настоящата директива], държавата членка[...], в която е разположена първата точка на междусистемно свързване с мрежата на държавите членки, може да реши [] да направи дерогация от членове 9, 10, 11 и 32 и член 41, параграфи 6, 8 и 10 за участъците от [] газопреносна линия, намиращи се на нейна територия и в нейните териториални води, [] по обективни причини [...], като възстановяване на направени инвестиции или от съображения за сигурността на доставките, при условие че дерогацията не би [] оказала значително отрицателно въздействие върху конкуренцията в Съюза [] или върху ефективното функциониране на вътрешния пазар на природен газ, или сигурността на доставките в Съюза [].

Дерогацията е ограничена до **20 години** при наличие на обективна обосновка, може да бъде подновена, ако това е оправдано, и може да бъде обвързана с условия, които допринасят за изпълнението на горепосочените условия.

Тази дерогация [] не се прилага за газопреносни линии между държава членка и трета държава, която има задължението да транспонира и която ефективно прилага настоящата директива в своя правен ред по силата на споразумение, сключено с Европейския съюз. []

Когато въпросната газопреносна линия [] е разположена на **територията** на повече от една държава членка, държавата членка, на чиято [] **територия** е разположена първата точка на [] свързване с мрежата на държавите членки, взема решение за дерогация за [] газопреносната линия [] **след консултации с всички засегнати държави членки.**

Държавите членки публикуват евентуалните решения за дерогация по настоящия параграф в срок от една година от влизането в сила на настоящата директива.“.

[]

10. Добавя се нов член 49aa:

„Член 49aa (нов)

Процедура на упълномощаване

0. Без да се засягат другите задължения съгласно правото на Съюза и съответните области на компетентност на Съюза и неговите държави членки, съществуващите споразумения между държава членка и трета държава във връзка с експлоатацията на преносна линия могат да останат в сила до влизането в сила на друго споразумение между Съюза и същата трета държава или се прилага процедурата, предвидена в следващите параграфи.

01. Без да се засягат съответните области на компетентност на Съюза и неговите държави членки, когато държава членка възнамерява да започне преговори с трета държава с цел изменение, продължаване, адаптиране, подновяване или сключване на споразумение във връзка с експлоатацията на преносна линия с трета държава по въпроси, попадащи изцяло или частично в приложното поле на настоящата директива, тя уведомява писмено Комисията за своето намерение.

Уведомлението включва съответната документация и указва кои са разпоредбите, които подлежат на договаряне или предоговаряне, целите на преговорите и всяка друга информация, която е от значение, и се предава на Комисията поне 5 месеца преди предвиденото започване на преговорите.

1. След уведомлението по параграф 01 Комисията разрешава на държавата членка [] да започне официално преговори с трета държава за частта, която може да засегне общите правила на Съюза, [] освен ако [] не прецени, че започването на тези преговори:

- а) би било в противоречие с правото на Съюза, различно от несъответствията, произтичащи от разпределението на компетентностите между Съюза и държавите членки;**
- б) би нарушило функционирането на вътрешния пазар на природен газ, конкуренцията или сигурността на доставките в дадена държава членка или в Съюза;**

- в) би компрометирало целите на текущи преговори за междуправителствени споразумения на [...] Съюза с трета държава;
- г) би било дискриминационно.

1а. Без да се засяга посоченото по-горе, Комисията разрешава на държавата членка да започне такива преговори, в случай че предвиденото споразумение се отнася до преносна линия, която допринася за диверсификацията на доставките на газ чрез нови източници на газ.

2. Комисията приема такива решения за разрешаване или решения за отказ да се разреши на държава членка да измени, продължи, адаптира, поднови или сключи споразумение с трета държава в срок от 90 дни, считано от датата на получаване на [...] уведомлението, посочено в параграф 01. *(преместено като параграф 2аа)* [] [...]2а. Ако Комисията не даде разрешение съгласно параграф 1, тя информира съответната държава членка и посочва мотивите за това.

2аа. *(предишна втора част на параграф 2)* Когато за вземането на решение е необходима допълнителна информация, срокът от 90 дни започва да тече от датата на получаване на допълнителната информация. [Решението се приема в съответствие с процедурата по консултиране, посочена в член 4 от Регламент [] № 182/2011].

3. Комисията може да предложи насоки [] и може да изиска включването на специални клаузи в предвиденото споразумение, с цел да се гарантира съвместимостта със законодателството на Съюза.

4. Комисията се информира редовно за напредъка и резултатите от преговорите за изменение, продължаване, адаптиране, подновяване или сключване [] на споразумение по време на различните етапи и може да поиска да участва в преговорите [] между държавата членка и третата държава.

5. Комисията информира Европейския парламент и Съвета за решенията, взети съгласно параграф 1.

[]

Член 2

1. Държавите членки въвеждат в сила необходимите закони, подзаконови и административни разпоредби, които са необходими, за да се съобразят с настоящата директива, най-късно до [Служба за публикации: една година след датата на влизане в сила], **без да се засягат евентуалните дерогации съгласно член 49, параграф 9.** Те незабавно съобщават на Комисията текста на тези разпоредби.

Когато държавите членки приемат тези разпоредби, в тях се съдържа позоваване на настоящата директива или то се извършва при официалното им публикуване.

Условията и редът на позоваване се определят от държавите членки.

Чрез дерогация от първа алинея на параграф 1 от настоящия член държавите членки без излаз на море, които нямат географски граници с трети държави и преносни линии с трети държави, не са задължени да въведат в сила мерките, необходими, за да се съобразят с настоящата директива.

Освен това Кипър и Малта поради своето географско положение не са задължени да въведат в сила мерките, необходими, за да се съобразят с настоящата директива, доколкото нямат инфраструктура, свързваща ги с трети държави, включително добивни тръбопроводи.

2. Държавите членки съобщават на Комисията текста на основните разпоредби от националното законодателство, които приемат в областта, уредена с настоящата директива.

Член 3

Настоящата директива влиза в сила на двадесетия ден след публикуването ѝ в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Член 4

Адресати на настоящата директива са държавите членки.

Съставено в Брюксел на [...] година.

За Европейския парламент
Председател

За Съвета
Председател
